

Etiske retningslinjer for internasjonale samarbeidsavtaler ved OsloMet - storbyuniversitetet

Fastsatt på fullmakt av styret 28.10. 2014

1. Innledning

OsloMet forholder seg som andre norske universiteter og høyskoler til offisiell norsk utenriks- og samarbeidspolitikk. Dette innebærer å samarbeide med utdanningsinstitusjoner i ulike deler av verden på enkelte, ønskelige områder samtidig som vi som institusjon og land kan ha andre synspunkter enn våre samarbeidspartnere. Erfaringer viser at akademisk samarbeid i en del tilfeller bidrar til å skape fred og forståelse og utvikle holdninger og kunnskap om menneskerettigheter og demokrati.

Det er derfor ønskelig at OsloMet aktivt deltar i internasjonalt utdannings- og forskningssamarbeid. Samtidig innebærer dette også et behov for å sikre at høyskolen ikke blir involvert i saker eller samarbeid som får uheldige følger. For å ivareta høyskolens samfunnsansvar, vil høyskolen gjennom etiske retningslinjer for inngåelse av internasjonale samarbeidsavtaler tilrettelegge for at etiske vurderinger blir gjort for hvert enkelt internasjonale samarbeid, avtale eller prosjekt hvor OsloMet deltar som partner.

OsloMets etiske retningslinjer for internasjonale samarbeidsavtaler bygger på universitets- og høyskoleloven, menneskerettighetene og gjeldende norsk politikk for internasjonalt samarbeid. Retningslinjene skal gjelde for både vitenskapelig tilsatte, gjesteforskere, stipendiater og studenter som inngår i ulike former for internasjonalt samarbeid nedfelt i avtaleform.

Universitetet ved rektor har ansvar for å sikre at internasjonale samarbeidsavtaler utføres i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

Dekan/senterleder er delegert ansvaret for oppgaven å sørge for at regelverket etterleves og vurderes løpende.

Ledere på alle nivåer har ansvaret for å forankre regelverket blant de som driver med internasjonalt samarbeid, sørge for veiledning i områder som de etiske retningslinjene omfatter og finne en god balanse mellom tillit og kontroll.

Prosjektledere har ansvar for å påse at internasjonale samarbeidsprosjekter utføres i samsvar med god internasjonalt samarbeidsskikk, og innenfor de rammer som er fastsatt.

Prosjektmedarbeider, studenter og stipendiater har et selvstendig ansvar for å orientere seg i etiske spørsmål knyttet til internasjonale samarbeid.

2. Menneskerettigheter

- OsloMet aksepterer ikke samarbeidsavtaler som er i strid med menneskerettighetene¹. Dette omfatter alle former for samarbeid som fører til forverring for utsatte, marginaliserte

¹ <http://www.fn.no/Bibliotek/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-verdenserklæring-om-menneskerettigheter>

eller minoritetsgrupper basert på etnisitet, hudfarge, kjønn, religion, seksuell orientering og kjønnsidentitet.

3. Politiske aspekter

- OsloMet skal ikke inngå i samarbeid som medfører økning av politiske konflikter.
- I internasjonale samarbeidsavtaler hvor OsloMet er avtalepartner skal tema som ytringsfrihet og akademisk frihet være gjenstand for samtaler mellom partene under forberedelsene til og i gjennomføringen av avtalen.
- Ved inngåelse av internasjonale samarbeidsavtaler med institusjoner i land med styreformer med stor grad av maktkonsentrasjon hos styrende myndigheter må de generelle forholdene for utdannings- og forskningssamarbeid vurderes nøye.

4. Korrupsjon

Ved inngåelse av samarbeidsavtaler med institusjoner i land som er preget av korrupsjon er det OsloMets ansvar så langt som det er mulig, å sikre at avtalen ikke direkte eller indirekte tilrettelegger for eller bidrar til noen form for korrupsjon.

5. Etnosentrisme²

- OsloMet skal sørge for at utforming og gjennomføring av internasjonalt samarbeid er kvalitetssikret med hensyn til etnosentriske holdninger. Dette omfatter å sikre at alle OsloMets ansatte som er involvert i internasjonalt samarbeid inkludert studentutveksling, har tilstrekkelig interkulturell kompetanse til å delta i samarbeidet på en måte som fremmer likeverdig og respektfullt samarbeid.
- Ved inngåelse av internasjonale samarbeidsavtaler skal partene i avtalen være involvert på en likeverdig måte i utformingen av prosjektet. I prosessen skal partene gjøre bevisste vurderinger av ulikheter i kulturelle normer og verdier inkludert hvordan partnernes forskjelligheter på disse områdene ivaretas på en gjensidig respektfull måte i alle faser av samarbeidet.

6. Beskyttelse av miljø

OsloMets internasjonale samarbeidsavtaler skal ikke være skadelig for miljø eller klima. Deltakerne i samarbeidsprosjekter skal bestrebe seg på at deres arbeid skal bidra til å bevare eller skape et godt miljø på kort og lang sikt. Dette omfatter blant annet hensyn til biologisk mangfold, økosystemers stabilitet³, konsekvens for landskap og bymiljø og utslipp.

² Etnosentrisme er å forstå som de kulturelle forståelsesrammene som preger ens eget samfunn. Etnosentrisme medfører gjerne en forherligelse av eget samfunn. Ved å innta et etnosentrisk perspektiv setter en sin egen gruppe i sentrum, og gjør denne til målestokk for verdens samfunnsmessige og kulturelle forskjeller (www.storenorskeleksikon.no)

³ Se NOU 2004:28: Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold.

7. Helse og sikkerhet

Ved inngåelse av en internasjonal samarbeidsavtale skal OsloMet gjøre en nøye vurdering av sikkerhetssituasjonen og helsemessige forholdene i de aktuelle land eller områder prosjektet skal foregå i. Dette er for å sikre at opplysningsplikt og ivaretagelse av helse og sikkerhet for alle involverte er tatt hensyn til, inkludert ansatte og studenter hos partner/partnere i prosjektet. Sikkerhetsvurderingen skal også gjelde for utsatte grupper som direkte eller indirekte berøres av samarbeidet.

8- Globalt ansvar

OsloMet har et ansvar for å formidle relevant kunnskap til regioner som ellers blir utelukket på grunn av økonomisk ulikhet.

OsloMets internasjonale samarbeidsavtaler skal bidra til å motvirke global urettferdighet og bevare biologisk mangfold.